

WERKSTROOM 5 – Minimale operationele normen

Actie 5: definieer richtlijnen met betrekking tot fotografie, filmen, online veiligheid, sociale media en pesten/cyberpesten

Gebruik van smartphones en sociale media heeft ook binnen sportclubs gezorgd voor een aantal extra uitdagingen: ouders die foto's en filmpjes maken langs de zijlijn en delen op hun sociale media zonder toestemming, pestgedrag tussen jongeren via chatgroepen, ongepaste foto's maken in kleedkamers en doucheruimtes, enz. Deze situaties kunnen ervoor zorgen dat iemands grenzen worden overschreden. Als sportclub kan je met een aantal duidelijke afspraken het risico op grensoverschrijdend gedrag beperken.

Je kan deze afspraken of regels best opnemen in het intern reglement van de club zodat iedereen deze kan terugvinden. Zorg er daarnaast voor dat de afspraken en regels gekend zijn bij alle clubmedewerkers alsook sporters en hun ouders door hier op verschillende manieren en regelmatig over te communiceren.

Mogelijke richtlijnen

Risico	Mogelijke richtlijnen	Advies
Foto's van kinderen worden zonder toestemming gedeeld op sociale media	Afspraken over schriftelijke toestemming van ouders/voogden voor beeldgebruik door de club, clubmedewerkers en ouders op hun accounts.	Zorg er steeds voor als club dat ouders/voogden voorafgaand aan activiteiten toestemming geven voor het al dan niet nemen van foto's en maken van filmpjes. Geef ook duidelijk mee waarvoor deze gebruikt zullen worden. Denk ook na over hoe je duidelijk maakt aan iedereen welke kinderen niet gefotografeerd of gefilmd mogen worden. Werk met aangeduide clubfotografen die nadien ook foto's en filmpjes kunnen delen met de ouders.
Beelden worden gemaakt in kleedkamers of andere privéruimtes	Afspraken over gebruik van camera's en smartphones in privacygevoelige ruimtes (vb. kleedkamers,	Het is raadzaam om in deze ruimtes het maken van foto's en filmpjes te verbieden van zodra er iemand volledig of gedeeltelijk ontkleed is.

	douches, EHBO-lokaal,...).	
Ongepaste of gênante beelden worden verspreid	Afspraken onder de vorm van een gedragscode over respectvol omgaan met foto's en filmpjes van elkaar.	Je kan afspreken als club dat beelden op de eigen kanalen enkel worden gedeeld nadat ze intern werden goedgekeurd door een tweede persoon (zorgen voor een second opinion). Daarnaast is het belangrijk om ook ouders, supporters en sporters te sensibiliseren over welke beelden zij verspreiden.
Beelden (screenshots, gemanipuleerde beelden,...) worden gebruikt voor memes of online pesten	Afspraken onder de vorm van een gedragscode over respectvol omgaan met foto's en filmpjes van elkaar en hoe omgaan met elkaar.	Je kan deze afspraken samen met de jongeren maken en in een gedragscode gieten samen met andere afspraken.
Trainers of begeleiders volgen kinderen op sociale media of sturen privéberichten	Afspraken over online contact met jongeren.	Het is raadzaam dat trainers en begeleiders enkel contact hebben met kinderen via officiële clubkanalen (vb. groepswhatsapp-chat). Eén-op-één digitaal contact kan enkel als het gaat over sportieve of praktische vragen én als dit niet via een groeps-chat kan. Jongeren kunnen ook zelf aangeven welk contact ze ok vinden via sociale media. Gevolgd worden op instagram door een trainer vinden ze vaak oké, maar privéberichten krijgen via dit kanaal dan weer niet. Contact zoeken via snapchat is dan weer vaak iets dat ze niet oké vinden. Je kan als club dit gesprek zeker aangaan met de jongeren en samen afspraken maken hierover tussen jongeren en hun begeleiders.

Kinderen worden online gepest of uitgesloten via groeps-chats	Toezicht door een volwassene in alle groeps-chats gelinkt aan de club.	Online pesten is vaak moeilijk om in de gaten te krijgen, maar je kan wel afspraken maken voor de online communicatiekanalen die je als club gebruikt om met sporters te communiceren. Daarnaast kan je ook sporters bewust maken van de impact van pestgedrag op leeftijdsgenoten door hierover met hen het gesprek aan te gaan en empathie en respect aan te moedigen.
Ongepaste content wordt gedeeld via het clubaccount	Afspraken rond wat wel en niet gepost mag worden.	Je kan als club nadenken over een aantal checks die eerst afgevinkt moeten worden door diegene die post, vooraleer het online komt. Voorbeelden: - Geen foto's of filmpjes van sporters in gênante of ontblote posities - Geen politieke boodschappen - Geen discriminerende of kwetsende boodschappen - Geen ironische of sarcastische boodschappen die verkeerd kunnen geïnterpreteerd worden. - Feedback wordt persoonlijk gegeven en niet via sociale media - Geen screenshots van privégesprekken - ...